

In stane po pošti pošiljan letno Din 52, polletno Din 26, tri-mesečno Din 13. Narodnina se pošilja v naprej na upravo lista: »Narodni Gospodar« v Mariboru, Frančiškanska ul. 14.

NARODNI GOSPODAR

ORGAN NARODNE RADIKALNE STRANKE ZA MARIBORSKO OBLAST.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Isti se ne vračajo. Cene oglasov po dogovoru, za večkratne oglase primeren popust. Otvorjene reklamacije popoštne proste. Ček. račun poštne urada Ljubljana št. 13.860.

18. številka.

MARIBOR, dne 6. novembra 1924.

1. letnik.

Maribor, 5. novembra 1924.

Vladna kriza, katera je nastopila z odstopom Davidovičeve vlade, še danes ni končana. Ko je sprejel Timotijević mandat za sestavo koalicijske vlade, so se vse stranke, ki stojijo na stališču narodnega in državnega edinstva, oddahnile, ker jim je bila ugledna politična osebnost Timotijevića zanesljivo jamstvo, da se bo pooblaščenca drugega ustavnega činitelja posrečila povoljna rešitev vladne krize.

Vsi dogodki, ki so se doigrali v zadnjem času, pa kažejo, da so se varali oni krogi, ki so vse svoje nade stavili na Timotijevićevo delo. Zadnje časnikarske vesti namreč pravijo, da je Timotijević nameraval delovati kot predsednik vlade po receptu federalističnega bloka, da je radi tega brezuspešno že doigral svojo vlogo in da je politična kriza v Beogradu še ostrejša nego je bila ob njegovem nastopu. Najsi bode temu kakorkoli hoče, eno je brez vsake dvojbe gotovo, da v naši državi ni mogoče nobene vlade, v kateri ni zastopana Narodna radikalna stranka, katera je najmočnejša v naši državi in ki je bila že od svojega postanka naprej, ne oziraje se na levo in desno, edina braniteljica našega narodnega in državnega edinstva.

Kdor zna presojeti politično življenje v naši državi s svojimi lastnimi možgani in kdor ne naseda praznim in lažnjivim obljubam in klevetam raznih demagofov, kateri hočejo s praznimi frazami republike, avtonomije, centralizma in federalizma priti na površje in izkoriščati naš narod, ta je že zdavnaj — in če je še tako zakrknjen in zagrizen strankar — spoznal velikansko delo Narodne radikalne stranke za obstoj in razvoj bivše kraljevine Srbije in naše ujedinjene jugoslovenske države v sedanji obliki.

Da ni bilo Narodno-radikalne stranke v bivši kraljevini Srbiji, bi bili Obrenovići, osobito pa knez in pozneje kralj Milan, brezdomno upropastili državo, in da ni bilo ob svetovnem prevratu v naši državi tako močne, na zdravih, nepremagljivih temeljih kompaktno organizirane Narodno-radikalne stranke in njenih velikih duševnih voditeljev in svetovno znanih politikov, bi se tudi naša ujedinjena jugoslovenska država v obstoječi obliki ne bila ustanovila, na razvalinah stare avstro-ogrške monarhije, pa bi bili zlasti mi Slovenci in Hrvatje ostali večni sužnji v nemškem ozir. madžarskem robstvu.

Mnogi politiki so ob nastopu Davidovičeve vlade posebno od Radića pričakovali uspešnega dela za ozdravljenje naših notranje-političnih razmer. Ako bi bil Radić iskren Jugosloven in ako bi svoje sposobnosti, ki mu jih pod nobenim pogojem ne moremo in nečemo odrekati, uporabil v korist našega narodnega in državnega edinstva in se kot odkritosrčen jugoslovenski politik vsedel z voditelji ostalih parlamentarnih skupin v svrhu skupnega sodelovanja k eni mizi in pri tej mizi zahteval, da se tudi njemu in hrvatskemu narodu reže kruh v pravcu narodnega in državnega edinstva, tedaj bi bile naše notranje-politične razmere že davno popolnoma urejene in naša ujedinjena država bi z ozirom na to, da so v njenih pokrajinah na celi črti podani zdravi pogoji za njen obstanek in napredek, v svetovnem koncertu lahko igrala prvo violino.

Radićevi govori, osobito pa oni od sobote dne 1. novembra 1924, v katerem ni napadel Radić samo onih činiteljev, ki so bili že od nekdanj predmet njegovih gnusnih izpadov, temveč tudi lastne zaveznike, zlasti pa Ljubo Davidovića in bivšega notranjega ministra Nast. Petrovića, ki je vendar vedno plesal tako, kakor je piskal Radić, pa so nam vsem neovrgljiv dokaz, da je vsako skupno, še tako popustljivo delo z Radićem absolutno nemogoče. Merodajni krogi so se do skrajnosti ozirali na želje Stj. Radića. Predložili so mu za sporazumno delo pogoje, ki so bili na vsak način sprejemljivi; kljub temu pa je Radić tudi te pogoje odklonil in sedaj napoveduje njegovo časopisje najostrejšo opozicijo in najbrezobzirnejši boj proti vsem braniteljem našega na vidovdanski ustavi slonečega državnega edinstva.

Bistvo, zgodovina in tradicije Narodno-radikalne stranke so bile zmagovite v stari kraljevini Srbiji in bodo zmagovite pot nastopile tudi sedaj v naši ujedinjeni, zmagoslavni državi; kajti ni daleč oni trenutki, ko bo morala zopet Narodno-radikalna stranka vzeti v roke krmilo državne ladje, kateri sicer preti velika neodvratna nevarnost, da bo utonila v povodnji protidržavne propagande, če ne bodo v bran proti njej postavili močne jezove veliki voditelji naše Narodno-radikalne stranke.

Kmetje, delavci in viničarji, čita jte list »Narodni Gospodar«, ki je glasilo delovnega ljudstva.

Razpad separatističnega bloka.

Blok, katerega zastopajo naši federalisti Radić, dr. Korošec in dr. Spaho, se bliža svojemu koncu. Da so vetrovi tako hitro raznesli in razpršili dose-danji parlamentarni blok, k temu je največ pripomogel šef tega bloka, Stepan Radić. Na vseh zborovanjih, na katerih je nastopil sam predsednik HRSS, se je docela diskvalificiral s svojimi govori; a v svojem sobotnem govoru, ki ga je imel v Zagrebu, je popolnoma jasno in odločno izjavil, da se ne strinja s politikom svojih prijateljev in da ne misli na nobeno sodelovanje, v katerem bi sodelovali in bili zastopani vsi trije bratski narodi. Tako je v svojem govoru izjavil sledeče:

Politični položaj nas je proti naši volji prisilil, da smo svojo usodo zvezali s Srbijo. V Srbiji svobode ni in tudi ne ustavnosti, katero smo imeli še pod Avstro-Ogrsko. Z našim satorom se ni delalo nikoli to, kar dela sedanja kamarila z sablašem Aleksandrom na čelu. Mi se ne moremo strinjati s tem, kar je Srbija naredila s Srbijo. Srbija ima lahko vsak hip Milana Obrenovića, samo ne tako pametnega. Lahko pa ima, če hoče, tudi Aleksandra Obrenovića. Kralj ne sme zahtevati: »Hočem koncentracijo!« To sme reči samo parlament. Ako kralj s tem ni zadovoljen, lahko parlament pošlje domov. Toda na beograjskem dvoru se niso ničesar naučili. Vendar čujem, da so na dvoru nekateri že dejali kralju: »Vi ste bolj osovraženi, kakor Aleksander Obrenović.«

Timotijević je dobil mandat in mi smo mu odgovorili, da se z njim ne maramo razgovarjati, ker ni imel niti toliko stida in poštenosti, da bi izjavil: Nisem za Davidovićevo politiko. Ko je nekdo dejal na dvoru: »Veličanstvo, Vi ste čuli, kaj je Radić govoril o monarhiji angleškega tipa« — je sledil odgovor: »Tudi jaz sem za angleško monarhijo, toda dajte mi angleške stranke!« Pomislite, kakšno je mišljenje o srbijanskih strankah, kajti Hrvatov se ta izjava naravno ne tiče, mi smo podobni Angležem! Hrvatski narod lahko poreče: Je še način, da se tudi brez revolucije spravi drugi ustavni faktor nazaj v svoje meje. Jaz sem predložil, da se tvori federalistični klub. Ni treba, da bi mu predsedoval kak naš človek. Naj bo eden izmed tistih, ki lahko mirno gre na dvor; naj bo to Spaho, Hohnjec ali pa Korošec. Jaz sem zahteval, da se to stori takoj. Čas mineva in klub je treba ustvariti, da bo imel trdno večino. Toda zavezniki so mi odgovorili, da se bodo potem tudi Srbi složili. Pa naj se složijo! Jaz sem predlagal, da se klub ustanovi, toda če Korošec in Spaho tega nočeta, tedaj ne preostaja drugo, kakor da ju pri volitvah zmeljemo. Ako Spaho ne ve, da je v njegovem klubu 18 Turkov, o katerih pravijo, da se niso opredelili, četudi so se zapisali kot Hrvatje, tedaj mora vedeti, če že noče vstopiti v našo stranko

HRSS, da mora stopiti vsaj v naš skupni klub. Isto velja tudi za Koroščeve popovce. Ako Pribičević pristopi k radikalom, ostanejo samo še Davidovićeve demokrati; oni pa so nam bližji, kakor Pašić, zato jim bomo rekli: Pridite k nam!

Beograjski parlament je tako slab, da se ne more sklicati, dokler se to ne zljubi Ljubi Jovanoviću. Zato je dvor hotel imeti v svojih rokah i vlado i parlament.

Iz sedanje krize, ki ni samo kriza vlade, temveč tudi kriza parlamenta, ustave in države, so pravi in definitivni izhod samo volitve. Volitve morajo biti. Mi jih bomo provocirali, če ne drugače, pa na ta način, da v skupščini sestavimo predlog, s katerim stavimo kralja kot drugi ustavni faktor pod obtožbo! Jaz sem prepričan, da bo parlament na to takoj razpuščen. Obtožimo drugi ustavni faktor, ker je prekoračil svoj delokrog! In v tem oziru nam ne bo treba mnogo dokazati.

Tretja stvar, o kateri hočem govoriti, so angleške volitve. Vsi moji angleški prijatelji pripadajo konzervativni stranki (nedavno je trdil ravno nasprotno!), a prav dobro poznajo srbske razmere. Spoznali so Pašića in ga smatrajo za balkanskega razgrajača. Jaz sem prepričan, da bodo najvplivnejši ljudje na Angleškem zahtevali prekinjenje diplomatskih odnošajev z našo državo, ako bo šlo tako dalje. Oni bodo rekli, da takšna politika ustvarja boljše vizem.

Nato je Radić razpravljal o sedanjem položaju. Glede dr. Spahe je rekel, da se mu bo zgodilo enako, kakor Maglajliću, a istotako bo tudi s Korošcem, ako ne vstopita v enotni federalistični klub. Muslimanski volilci bodo vprašali Spaha: »Kje ti je hrvatstvo?« Korošec pa je na dvoru dejal, da se bo odpravil v inozemstvo in prepustil Slovenijo Radiću. Ni treba, da bi Korošec kaj prepustil, ker je že vse prepustil! Celotna Koroščeva politika je brez načel in obstoji samo v taktiki. Koroščevi ljudje so strahopetci.

Nezadovoljen z vsem, kar se je zadnje dni dogodilo, izjavljam, da od današnjega dne hrvatski narod stopa v najostrejšo opozicijo.

»Narodni Gospodar« je izpustil nekaj skrajno predrznih napadov na Nj. Vel. kralja.

Radićev govor je v vladnih krogih izzval veliko razburjenost. Vsi vladni listi so ostro obsojali Radićeva izvajanja. Celotno njegov najzvestejši klerikalni »Slovenec« se je razkačil ter prinesel dolg uvodnik, v katerem pravi: Radić onemogoča vsako pošteno in pametno prizadevanje, pripomoči ljudstvu v naši državi do mirnega in boljšega življenja. Upajmo, da se razmere v Jugoslaviji vendarle dosežejo, če treba tudi brez Radića. — Separatistično solnce zahaja!

Še enkrat o razmerah na koroški meji.

Že pred zadnjimi volitvami v skupščino se je v nemških vrstah opazalo zelo živahno vrvenje. V vseh občinah so si n. pr. prepisali volilne imenike, šteli svoje in nemčurske glasove, preresetali pozicijo na vse strani in na vse zadnje g. Schauerja poslali v Beograd. Od tistih dob sem so postali veliko bolj samozavestni, opustili so vlogo tihega opazovalca in naskočili občino Sv. Lovrenc in jo dobili, ravno tako Rogatec, manj sreče pa so imeli v Konjicah, Celju, Ptuj in v Mariboru. Iz njihovih nastopov se zrcali skrbno izdelan načrt in brezhibna edinstvo. Nemci in njih stari zavezniki nemčurji tvorijo nasproti naši politični razdrapanosti močno enotno falango. Oni ne poznajo strank. Taka neekonomična razcepljenja si špogamo samo Slovenci, za kazen pa podležemo pri volitvah. Nemško objestnost najbolje opazimo pri nemških trgovcih. Nositelje in glavno oporo nemške ofenzive najdemo v nemških trgovinah. Nemški turnerji se rekrutirajo izključno iz trgovskih slojev. Tukaj se nadihajo pangermanskega duha, katerega netijo s pomočjo svoje trgovine dalje in za kožega stroške skrbe Slovenci. Od naše strani se to dejstvo vse premalo uvažuje, nasprotno nekateri naših listov jim še naivno dajejo zaščito. Na tem polju bi pa vsaj morali biti edini, pa tudi v kritiki tistih, ki jim posredno ali neposredno pomagajo v boju zoper nas. V boju za naš narodni obstanek moramo biti neizprosni proti vsakomur, ki nas zadržuje, ovira, škoduje našemu ugledu in kvari disciplino, najsibo že Peter ali Pavel. Da se pri tem boju temu ali onemu pripeti kaj neprijetnega, tudi neljuba krivica, je razumljivo, na vse se ne more ozirati, je pač boj. Lahko pa se reče, da noben naroden delavec ne dela tega namenoma. Za storjene krivice so večinoma odgovorni lokalni informatorji. Nekaj se presliši, nekaj slabo razume in tako prispeje napač-

ne vesti v širšo javnost. V zadnjem članku o razmerah na severni meji se je n. pr. prezrlo vse narodno delo koroške duhovščine in to radi Dermutza, Rabitscha in par nezavednih konduktarjev. Tudi na vse naše narodne železničarje smo pozabili. Rabitsch zaradi svoje nemščine še danes ni prav nič v strahu, čemu tudi, saj je kvalificiran. Kaj nam pa morejo . . . Kar se pa tiče učiteljstva in naših stražnikov ob meji, so pa tudi zelo častne izjeme. Eden izmed zadnjih, g. Šorli, je n. pr. štiri ure daleč prišel na volišče. Beseda »vsi« je potem takem le neljub pogrešek v informaciji. Kar se pa tiče takozvane nemške liste, je kriv le tiskarski škrt v uredništvu lista, ki je besede »nemško alias socijalistično« stranko pretvoril v ali pa socijalistično, kar je seveda nekaj čisto drugega. V tem smislu ni treba posebne korekture, kajti socijalisti vseh narodov so zvesti svojemu jeziku, samo koroški so bili in so še tudi danes najhujši nemškutarji. Iz tega vidika se jim ne dela prav nobena krivica, če se njihovo stranko imenuje tudi nemško. Najhuje pa je užgal dotični članek g. starešino fin. straže v Dravogradu. O tem možu nismo nikjer trdili, da je nemškutar, svojemu mnenju o njem smo le dali izraza v stavku: »Ta človek mora proč od meje« in pri tem tudi navzlic vsem ugovorom ostanemo. Mnenja smo namreč, da je v kvar državnemu ugledu in da ne sodi na skrajno mejo organ, ki se v nerazsodnem stanju izpostavlja za separatizem in ki najbolj narodni organizaciji na Koroškem preti z orožjem ter v uradni uniformi koleba po cestah in jarkih. Kaj naj porečejo tujci v državi, ki jo branijo taki starešine?! Ni naš namen, da bi žehlali v javnosti tuje perilo, če pa je treba, pa se tudi tega lahko lotimo. Vemo pa že v naprej, da bo precej umazane vode.

Zdramite se.

(Dopis z dežele.)

Kaj je želja vsakega pravega državljana? Želja vsakega pravega državljana je, da vidi svojo domovino močno in da je spoštovana v vseh drugih državah; a na znotraj da je v redu, da je utrjena in da mi vsi, ki imamo državljanske pravice in dolžnosti, živimo, kakor pritiče državljanom vsake spoštovane države.

A pogledimo si najprej malo ustroj naše države! Skupščina ima 313 poslancev; to so možje, katerim je naš narod poveril svoje zaupanje. Vsi so pa zopet razdeljeni na razne stranke. Vprašam Vas, ali je koristno za državo, ako je v njej mnogo strank. Tu se ponavadi voditelji teh strank pripravajo med seboj za vodilna mesta v vladi. In če, recimo, ena zmaga uniči vse delo prejšnje vlade in prične zopet na novo delati po svojem okusu. Ali bo kedaj ena zgradba gotova, če ji postavi temelje enkrat en arhitekt, isti odstopi in pride drugi, a ta te temelje podere in začne zopet znova. In če se to vedno tako ponavlja, ali je mogoče to stavbo sploh kedaj dovršiti?

Invalidi, ali boste kedaj dočkali, da se Vaš zakon uveljavi; uradniki in državni uslužbenci, da se Vaša pragmatika uzakoni; delavci, kmetje, trgovci, da se razmere uredijo?

Da, boste jih, a samo tedaj, če boste pomagali eni stranki do absolutne večine. Da, če bi se tudi nasprotni stranke združile, ne bi mogle razdreti dela te stranke. In tedaj boste tudi lahko sodili. Rekl boste: tej stranki smo dali popolno zaupanje do prihodnjih volitev, pripomogli smo ji do absolutne večine in sedaj se naši poslanci ne bodo mogli izgovarjati, da niso mogli izvršiti naših želja in teženj, kajti sedaj nimajo nobenega nasprotnika, kateri bi bil številčno tako močan, da bi jih preglasoval.

Vidite, delavci, uradniki, invalidi, kmetje, trgovci, če boste tako ravnali, tedaj boste dočkali boljše čase, dočkali izpolnjenje svojih obljub.

Gotovo bo kateri temu oporekal, da je to buržuazna ali kapitalistična stranka, a poglejte, ali je mogoče na svetu, da živi eden brez drugega. Že za kosček kruha so potrebni vsi. Kmet, ki orje, delavec

in tovarnar, katera naredita plug, železo, trgovec, kateri proda kmetu potrebno obleko itd. Toraj vidimo, da ne moremo živeti eden brez drugega. In če smo že primorani živeti skupaj, torej tudi spadamo v skupno politično organizacijo.

Če sproži n. pr. eden eno vprašanje, so že zainteresirani vsi ostali sloji na njem. Na primer delavec mezdno vprašanje. Tovarnar reče: dam jim, a zvišal bom ceno pridelkom. Drugi sloji bomo pa sedaj morali dražje plačevati. Če se pa vsi združijo v eno organizacijo, bodo našli vsi srednjo a pravo pot, po kateri bo delavec prišel res do boljšega stanja, do katerega sedaj ne more priti. Kajti, če dobi večjo plačo, se radi tega poveča cena proizvoda in delavec mora proizvode, bodisi agrarne ali tovarniške, toliko dražje plačevati, da nima pravzaprav ničesar od zvišanja svoje plače. Zato, združite se vsi, katerim je do tega, da bo Vaša prihodnost svetlejša in boljša; dajte svoje glasove najmočnejši stranki v državi, to je Narodni radikalni stranki, katera ima sedaj v parlamentu 108 poslancev in pomagajte ji do absolutne večine. Če boste to storili, tedaj boste lahko istinito sodili, ali vam je pomagala ali ne.

A nikakor se ne dajte oplahiti, češ da je NRS srbska stranka. Dandanes tega ni; danes imamo samo stranke države SHS. Če bi vstopili v stranko in bi bili v njej v večini, ne bi Srbi nikdar rekli, da je to slovenska stranka, ampak da je narodno-radikalna, t. j. napredna, za blagor naroda delujoča stranka.

Edino ta stranka lahko pride do cilja, da dobi absolutno večino glasov. In edino ona bo lahko brez drugih strank rešila vsa glavna državna vprašanja. Torej delavec, uradnik, kmet, trgovec, vstopite v to stranko in pomagajte sezidati hišo naše domovine. Enkrat se boste lahko častno trkali na vašo prsa, ko boste vašim otrokom pravili: Mi smo pripomogli do urejenih razmer v državi, tako da sedaj lahko vsi živimo pošteno: delavec, državni uslužbenec, kmet, trgovec itd. — Zadovoljni boste, da ste vašim dedičem zapustili najlepšo dedščino, to je cvetočo ter od zunaj in znotraj spoštovano domovino.

Dobri gospodarji.

Kakor je bilo minulo poletje vsled neprestanega deževnega vremena žalostno in brezupno, tako je letošnja jesen izvanredno mila, krasna in naravnost bogata na divnih prirodnih prikaznih. Po nekod, kjer so dan za dnevom razsajale krute nevihte in je toča uničila poljedelske in vinogradne pridelke, so bili kmetje in gospodarji povsem obupani, ker niso pričakovali, da bodo vendar še nastopili prijetni, lepi jesenski dnevi in da bode narava popravila velikanske udarce, katere je v poletnem času zadala našim poljedelcem in da jim bo dala vsaj v pozni jeseni ugodne prilike dovolj, spraviti pod streho vse ono, kar so po večmesečnih dnevnih nalivih še rešili pogina zlati jesenski solnčni žarki.

Naši gospodarji so na deželi po večini končali svoje poljsko delo. Navzlic temu pa zanje sedaj nikakor ne smejo nastopiti časi počivanja. Ravno zimski čas je najbolj prikladen, da se gospodarji na deželi pripravijo za intenzivnejše delo, katero nastopi takoj v začetku spomladi. Na gospodarskem orodju, tako n. pr. na plugih, branah, vozovih, kosah in poljedelskih strojih se pokaže potreba nujnih popravil, katera pridni gospodarji kaj radi izvršijo v zimskem času, da jim je spomladi takoj na razpolago dobro orodje. Marsikaj je treba preurediti tudi v hišnem posloplju, v gospodarskem posloplju in v hlevih. Tam na strehi je zmanjkala opeka, ali strešna slama, na drugem mestu je popustilo tramovje, tam zopet se kažejo sumljive razpokline na zidovju, hle-

vi so postali temni, ker že dolgo časa niso bili pobeljeni, vsepovsod malenkostni nedostatki, katerih pa umen gospodar ne sme prezreti, temveč jih popraviti takoj, da ne postaja škoda dan za dnevom večja in da konečno ne razpade cela stavba.

Spočetka je mogoče te nedostatke popraviti z malimi izdatki, ko pa razpokline do gotove mere napredujejo, pa jih ni več mogoče popraviti drugače, da se poruši celo poslopje do temeljnih kamnov in da se postavi nova zgradba, ki pa je pri današnjih razmerah z ozirom na ceno materijala in delovnih moči združena z ogromnimi stroški.

Umni gospodarji v zimskem času ne bodo zane-marjali vinograda in sadonosnika in bodo tam opravili vsa potrebna dela. Da obvaruje priden gospodar mlado drevje pred sicer strahopetnim zajcem, ki se pa v hudi zimi vendarle približa pod pritiskom lakote kmečkim hišam, mora ta nežna drevesca pobeliti z apnom, da jih zajec ne more ogledati in da na ta način ne pošanejo žrtev počasnega umiranja.

Tako imajo torej umni in marljivi gospodarji tudi v zimskem času obilo dela na svojih posestvih in ako to delo res dobro opravijo, potem je v prihodnji jeseni tem obilnejše plačilo za njihov trud. V delu najde vsakdo zabavo in znano je, da so naši gospodarji na deželi posebno pridni, tako da smejo pričakovati od njih, da bodo tudi v tej zimi vsepovsodi pokazali moža — dobrega gospodarja.

Beležke.

»Straža« ima v svojem uredništvu organizirane ljudi, ki naj bi varovali glasom organizacijskega statuta kolegijalnost in ugled svojih stanovskih tovarišev-novinarjev. Izgleda pa, da imajo ti ljudje precej slabe pojme o političnem boju, ko ne znajo ločiti stvari od osebe. Za hrptom imunega urednika se lotevajo v svojem kanibalskem žargonu v zadnji »Straži« moje stanovske kvalifikacije. Odrekam Vam pravico kvalificirati druge, dokler sami niste dosegli žurnalistične povprečnosti, kaj šele popolnosti. Kar se pa tiče mojega sodelovanja pri raznih listih in uredništvih, naj samo zadostuje, da sem se preje bavil z novinarstvom, nego sem se za novinarstvo odločil in torej mnogo preje pri listih sodeloval, kot pa izvestni člani »Stražinega« uredništva — Pučel Ivan, novinar.

Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. Takoj, ko je federalističnemu bloku uspelo, da se je polastil vlade, je isti z velikim pompom in strašnim krikom zagnal v širni svet klic, da se je rodila vlada, ki bo znala korupcijo zatreti. Izdelali so v to svrhu neko skrbucalo, katero imenujejo »zakon proti korupciji«. Ko je bil isti izdelan, so korupcionistični lovci odložili svoj protikorupcionistični pomp. Zakaj so to storili? Sami so si navezali mlinski kamen na vrat. Tudi proti klerikalno-turškim ministrom so vložili radikalni poslanci obtožnico proti korupciji. Obtožnica je vložena proti dr. Korošču, dr. Spahi in

prof. Sušniku. Ti trije ministri so oplakali državo za horentne vsote. Vidite sedaj, dragi bralci, zakaj se je bivša vlada tako obotavljala pri uzakonitvi tega velevažnega zakona. Ako bi bil zakon proti korupciji že v veljavi, bi se znalo zgoditi, da bi sedaj omenjeni trije ministri vlade »čistih rok« že sedeli v »špekhamri« in obžalovali svoje grehe. Merodajni faktorji na to ne bodo pozabili, da dobi ta famozna družba svoje zaslužno plačilo.

Radić hodi Korošču v zelje. Pred tednom so hoteli Radićevci v Dol. Lendavi prirediti shod. Mnenja smo bili, da se bode to zborovanje vršilo, kot je bilo napovedano. A kaj se je zgodilo? Veliki župan mariborski je zborovanje prepovedal. Zakaj je to storil? Tukaj je zopet politika Slovenske ljudske stranke. Ona se boji, da bi ji Radić pobasal še tisto peščico pristašev, kar jih ima v Prekmurju in je izposlovala, da se shod ni vršil. Nekako čudno zveni ta prepoved. V Beogradu gre g. dr. Korošec čez drn in strn z Radićem, a v Prekmurju pa zabranjuje svojemu tovarišu svobodo zborovanj. Zopet lep dokaz dvorezne politike dr. Koroščeve stranke.

K „Dinarskemu dnevnu“ Jugoslovanske Matice 9. nov. 1924.

Brez šol, brez knjig, brez naše so besede na Koroškem, Primorskem, v Istri otročiči; če sami jih ne rešite te bede vsi bodo skoro narodni mrličji.

Pokret NRS v mariborski oblasti.

Našim prijateljem in pristašem naznanjamo, da g. F. Budna, zasebnik v Vetrinjski ulici v Mariboru, z uredništvom in upravnim »Narodnega Gospodarja« odslej naprej ni v nikakih stikih in da nima pravice za naš list pobirati naročnino kakor tudi pristojbino za oglase. — Uredništvo in upravnništvo »Narodnega Gospodarja«.

Seja mestnega odbora NRS. V ponedeljek dne 3. t. m. se je vršila seja mestnega odbora, na kateri so bili zastopani vsi mestni pododbori po predsednikih in podpredsednikih ozir. delegatih. Poročila in predlogi predsednika mestnega odbora dr. Rud. Ravnika, odvetnika v Mariboru, so bili enoglasno odobreni. Storili so se važni ukrepi za nadaljno delovanje posameznih pododborov v mestu. Razprava se je vršila tudi o važnih vprašanjih naše mestne uprave. Na predlog predsednika je bil soglasno izbran tajnikom g. Miodrag Janković, carinski revizor v Mariboru.

Seja I. pododbora NRS za mesto Maribor se je vršila dne 27. oktobra. Seje so se udeležili vsi odborniki. Na dnevnem redu je bila izvolitev delegata v mestni odbor NRS mesto odstopivšega tajnika g. J. Trošta. Enoglasno je bil izvoljen kot delegat g. Miodrag Janković, carinski revizor v Mariboru.

Pododborova seja II. mestnega okraja se je vršila v sredo zvečer ob 20. uri v tajništvu NRS. Navzoči so bili vsi odborniki. Predsednik dr. Rudolf Ravnik je poročal o sedanjem političnem položaju. Sklepalo se je še o internih strankinih zadevah.

Seja V. pododbora mesta Maribor se je vršila dne 4. t. m. v prostorih gostilne »Lokomotiva« na Frankopanovi cesti. Seje so se udeležili v lepelem številu vsi odborniki. Razmotrivalo se je o nadaljnjem organizacijskem delu. Opažati je že dalje časa, da so se pričeli naši železničarji agilno zanimati za našo organizacijo in za idejo NRS.

Govorniška šola NRS je bila v sredo prav dobro obiskana. Vsi kandidati so se polnoštevilno udeležili predavanja.

Pristaši NRS za Celje in okolico se zbirajo vsako sredo zvečer ob 8. uri v restavraciji »Pri belem volu«. Radikalni! Pridite vsi in pripeljite s seboj tudi svoje prijatelje in znance. Radikalni iz celjskega sreza, ki prihajate po opravkih v mesto, ne zamudite prilike in pridite na te važne sestanke! Sloja jači, nesloga tlači!

Pododbor NRS za V. okraj javlja tem potom svojim članom, da ima uradne ure redno vsako soboto popoldne pri g. Verasu, Ruška cesta 3, »Slavija«, kjer se sprejemajo člani in članarina, prošnje in pritožbe. Člani, kateri še niso prejeli izkaznic, jih dobijo istotam. — Odborove seje se vršijo redno vsaki prvi torek v mesecu in sicer ob 7. uri zvečer v gostilni »Pri lokomotivi«, Frankopanova cesta 29. Gg. odborniki se prosijo, da se istih redno in točno udeležujejo. — Pododbor NRS za V. okraj.

Politični pregled.

Naš notranji položaj.

Pogajanja za koalicijsko vlado se še vedno nadaljujejo. Mandator krone Timotijević se pogaja z vsemi strankami, razen z HRSS, za vstop v vlado. Radikalni klub je izvolil v svrhu, da se izdelajo definitivni sklepi, petčlanski odbor. Radikalni klub bo definitivne pogoje ozir. protipredloge za vstop v vlado sporočil Timotijeviću pismenim potom. Načelni pogoji Narodno-radikalne stranke so: 1. Nova koncentracijska vlada se ima pojaviti v narodni skupščini z novo deklaracijo, s katero se mora politika Ljube Davidovića v temeljih spremeniti. 2. Razdelitev ministrskih sedežev v tej vladi se izvrši po številčnem razmerju radikalnega kluba do ožjega bloka t. j. v razmerju 107 : 72. 3. Nova koncentracijska vlada prevzema obveznost in dolžnost, da ukrene vse zakonite odredbe proti Radiću radi njegovih izpadov in žaljenj, naperjenih proti Nj. Vel. kralju v njegovem zadnjem in v drugih govorih. 4. Garancije, da vse ostale skupine ožjega bloka in tudi ev. druge, ki bi stopile v vlado Koste Timotijevića, ne smejo nikdar nuditi potuhe in pomoči Radiću in njegovi stranki. — Ko so bili načelnikom kluba izročeni pogoji radikalne stranke, so se takoj sestali k seji, da pretresajo položaj. Med člani ožjega bloka so se pojavila velika nasprotstva. Dr. Spaho je izjavil g. Timotijeviću, da so po njegovem mnenju radikalne zahteve ovira za njegov mandat, posebno ona točka, ki govori o uporabi zakona zoper vsakogar. Nasprotstvo v vrstah kluba izvira iz tega, da je še vedno odprto vprašanje razmerja nove vlade do Radića. Radić je Timotijeviću vladi napovedal najostrejši boj. Tudi nemški klub je izdal komunike, v katerem precizira svoje stališče napram Timotijeviću vladi. Voljni so jo podpirati. Splošno so izgledi za poslovno-koalicijsko vlado zelo povoljni. Prevladuje mnenje, da je možna koalicijska vlada med radikali in ožjim blokom. Parlamentarni krogi so prepričani, da se sestavi tekom tega tedna nova vlada. Ta vlada naj bi se razločevala od prejšnje v tem, da bi bila njena državna politika v marsičem mnogo odločnejša.

Mandatar Kosta Timotijević je danes Nj. Vel. kralju vrnil mandat. Njegova misija je bila brezuspešna. Separatistični blok je predloge Narod. radikalne stranke odbil. Kralj je ponudil g. Pašiču mandat za sestavo vlade nacionalnega bloka. Odločitev še ni padla.

Anglija.

Volilna bitka v Angliji je končana. Zmagali so konservativci. Razmerje glasov je naslednje: konservativci 7.598.000, delavska stranka 5.502.000, liberalci 3.105.000, komunisti 56.000. Konservativci so dobili 402 mandata, delavska stranka 157 mandatorov, liberalci 41 mandatov in komunisti 4 mandate. Min. predsednik Macdonald je v torek dne 4. t. m. podal demisijo celokupnega kabineta. Kralj je demisijo sprejel. Sestava nove vlade je poverjena voditelju najmočnejše stranke konservativcu Baldwinu.

Nemčija.

V zapadni Nemčiji divja hudo neurje in strašni nalivi, katerih posledica je povodenj. Veliko škodo je napravila poplava vsem mestom ob Majni. Staro mesto Duisburg je pod vodo, v Frankfurtu so poplavljeni vse ceste. Brzojavni in telefonski promet z glavnimi mesti in Berlinom je prekinjen.

Dopisi.

Mariborske novice.

Na dan mrtvih so velike množice ljudi napolnile pokopališče v mestu in na Pobrežju, da počaste spomin svojih blagih pokojnikov, ki počivajo v hladni zemlji. Vsi grobovi so bili zelo lepo okrašeni s cveticami, vencji itd., in skoraj na vsakem grobu je brlela svečica v spomin dragemu pokojniku. Prav posebno lepo so bili počaščeni grobovi padlih vojakov. Deca iz okoliških šol je spletla vence ter jih položila na grobove pozabljenih junakov. Vojaška godba je zaigrala, pevsko društvo pa jim je zapelo nekaj žalostink. — V ponedeljek zvečer je predaval na tukanjšnji Ljudski univerzi primarij dr. Robič o spolnih boleznih. Predavanje so spremljale skioptične slike. Udeležba je bila povoljna. — Začasno vodstvo moške kaznilnice v Mariboru je poverjeno g. okrajnemu sodniku Vrblu v Mariboru. Bivši ravnatelj g. Julij Fišer je pridržen v nadaljno službovanje kaznilnici v Lepoglavi. — Ribarsko društvo za dravsko dolino je imelo minulo sredo v Gambrinovi dvorani svoj ponovni občni zbor. Predsednikom je bil izvoljen g. prof. Pribil. — V ponedeljek 27. okt. se je vršil občni zbor Glasbene Matice v Mariboru. Novi odbor je sestavljen tako: predsednik dr. Josip Tominec, odborniki: gg. D. Štefin, nadzornik, Marija Rozman, dr. Valjavec, Viktor Parma, rav. Vodeb, Janko Arnu, Emil Grbac, prof. Beran, prof. Družovič in Šparl; revizorja: gg. Pečovnik in Šef. — V Maribor so te dni prispeli trije mladi Čehi, ki se nahajajo na potovanju okoli sveta. Mladičiči se vozijo na kolesu, ki ima tri sedeže in je naravnost za to potovanje pripravljeno. — Dne 31. oktobra ob 11. uri predpoldne se je zastrupil z morfijem 31-letni, v Einspielerjevi ulici št. 2 stanujoči bančni uradnik, Josip Antinsteiner. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico. — Dne 1. novembra ob 13. uri je šla 74-letna Marija Bager iz svojega stanovanja v Koroški ulici št. 22 na dvorišče, kjer je spodrsnila, padla na nos in obležala mrtva na licu mesta. — Dne 1. nov. ob 15. uri je padel na Glavnem trgu pred Veliko kavarno vsled lakote oslabilen delavec Martin Goričan na kameniti hodnik in zadobil lahko telesno poškodbo. Rešilni oddelek, ki je bil takoj na licu mesta, ga je obvezal ter ga prepeljal v njegovo stanovanje na Tezno št. 79, kjer je kmalu okreval. — Minulo nedeljo se je vršil v Mariboru občni zbor Kmetijske podružnice za Maribor. Delegatom za obč. zbor Kmet. družbe v Ljubljani so bili izvoljeni sami pristaši dr. Korošičeve stranke. — V ponedeljek se je vršil v prostorih Götzove dvorane koncert »Ljubljanskega Zvona«. Ker je bilo za ta koncert veliko zanimanje, je bila dvorana nabito polna. Zaželjeni uspeh ni izostal. — V Mariboru se je otvorila trgovinadalevalna šola za gostilničarske vajence. Šolo vodi g. prof. Franjo Škof. Želimo obilo uspeha! — Ministrstvo za industrijo in trgovino je Industrijski obrtni razstavi v Mariboru, ki se je vršila meseca avgusta v Mariboru, dovolilo subvencijo v znesku 10.000 Din. — Zidarja Andreja Žižeka iz Lajtersberga pri Mariboru je v ponedeljek popoldne na Aleksandrovi cesti zadela kap.

Celjske novice.

Ljudska univerza v Celju je imela 27. oktobra svoj redni občni zbor. Ljudsko vseučilišče je privedilo v letošnjem poslovnem letu deset predavanj, ter učni tečaj za knjigovodstvo. Ustanova šteje 119 članov. Čisto premoženje tega društva znaša 3156 Din. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: za predsednika g. vlad. svetnik Emilijan Lilek, za podpredsednika ravnatelj Beno Serajnik, za tajnico gč. Debeljakova, za blagajničarko gč. nadučiteljica Zupančičeva in za knjižničarja g. dr. prof. Omerza. Dosedanjemu odboru se je izrekla zahvala. — Tudi na celjskem mestnem pokopališču je bilo na dan Vseh Svetih živahno življenje. Moški zbor Celjskega pevskega društva je popoldan ob pol 3. uri zapel na okoliškem pokopališču dvojje žalostink, ob 4. uri pa moški zbor pevskega društva »Naprej«. Mestno županstvo in vojaška oblast sta grobove umrlih vojakov počastile s tem, da sta lepo uredile in okrasile njih grobove. — V nedeljo 9. t. m. priredi podružnica Jugoslovenske Matice od 11. do 12. ure promenade koncert na Krekovem trgu, pri katerem sodeluje železničarska godba. Isti dan se vrši dinarski dan Jugoslovenske Matice v prid neodrešenim bratom našega tužnega Korotana in Primorja. — G. Fr.

Pomagajmo!

Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani je odredil, da se priredi v nedeljo dne 9. t. m. po vsej Sloveniji »Dinarski dan« na korist neodrešenih bratov!

Apeliramo na vse prebivalstvo Slovenije, da pokaže onim neosvojenim bratom tam preko, da še nismo pozabili na nje ter da jim hočemo pomagati, da vztrajajo kot dobri in zavedni Slovenci na svojih rodni tleh, čeprav tlačeni in izpostavljeni pod tujim gospodstvom.
Zato vsi na delo, da uspeh ne izostane!

Meško se je v petek 31. oktobra težko ponesrečil. Padel je z motornega kolesa in zadobil težke poškodbe na glavi. Prepeljan je bil v bolnico. — V Celju se je ustanovila steklarska obrtna zadruga za Slovenijo.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Dne 30. oktobra 1924 smo položili k zadnjemu počitku zemeljske ostanke našega splošno priljubljenega veleposestnika in župana Mihaela Volmaierja, ki je postal žrtev brezvestnega velekapitalizma. Kako sočustvuje cela Dravska dolina z žalujočimi, in kako je bil rajnik priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležila nepregledna množica naših Pohorcev, ki so prihiteli od blizu in daleč, da izkažejo čislnemu pokojniku zadnjo čast. Pri kapelici v Sv. Lovrencu na Pohorju je pevsko društvo »Velka« zapelo rajnkemu v slovo žalostinko »Vigred se povrne«, ob odprtem grobu pa »Blagor mu«. Ob ubranem petju so se pojavile solze v očeh slehernega pokojnikovega prijatelja. V imenu žalujočih se je od našega Mihaela Volmaierja poslovil domači duhovnik, ki je povdarjal, da je z nepričakovano smrtjo Mihaela Volmaierja prizadeta ne samo njegova žalujoča družina, temveč cela župnija in cela Dravska dolina, ki je pokojnika visoko spoštovala vsled njegovih dobrih lastnosti. Z Mihaelom Volmaierjem je legel v hladni grob zvest sin našega zelenega Pohorja. Sladko počivaj v domači zemlji, katero si tako iskreno ljubi!

Zrkovci pri Mariboru. V nedeljo dne 2. novembra 1924 smo imeli vajo naše požarne brambe, po vaji pa odborovo sejo. Na odborovi seji so se razmotrivale razne društvene stvari. Naša požarna bramba potrebuje namreč še najmanj 100 m cevi, da bo mogla delovati z uspehom. Sicer je bilo sklenjeno, da se bodo po možnosti te cevi nabavile v najkrajšem času, vendar pa sedaj za nabavo teh cevi požarna bramba še nima potrebnega denarja. Odbor je sklenil, da bo poslal prošnjo za podporo na »Zvezo požarnih bramb«. Obenem se bode priredila prostovoljna zbirka milodarov za našo dobrodelno napravo in upamo, da bode »Zveza požarnih bramb« prošnji ustregla in da bodo nam ostali dobrotniki, ki so nam že poklonili lepe podpore, zvesti tudi pri sedanjih prostovoljni zbirki. Na delo za napredek in procvit naše požarne brambe!

Sv. Jakob v Slov. goricah. V družini posestnika Kupleža je došlo dne 31. p. m. do hudih preprirov, katerih posledica je bila, da je postal član družine, 26-letni Janez Kuplež, žrtev svojega 20-letnega brata Vincenca. Tragedija se je dogodila tako-le: Proti večeru 30. oktobra, ko sta se vrnila oba brata z dela domov, je prišlo kot običajno do družinskih sporov. V tej hudi jezi je mlajši brat Vincenc zgrabil neko poleno, ter svojega brata Janeza udaril tako močno po glavi, da mu je črepinjo popolnoma raztolkel. Tako je postal starejši brat Janez žrtev svojega lastnega brata, ki je tudi kmalu nato vsled izkrvavitve izdihnil. Ne meneč se za usodo in zločin, katerega je nad svojim bratom zakrivil, se je ubijalec Vincenc napotil brzim korakom proti Mariboru. Okoli 10. ure zvečer je prispel ves preplašen in krvav v Maribor ter pričel prvemu stražniku, ki ga je srečal, razlagati celo žalostno igro, ki se je dogajala na domačiji. Stražnik ga je najprvo peljal na rešilni oddelek, kjer je bil obvezan, odtod pa je romal v policijske zapore. Izročjen je bil okrožnemu sodišču.

Dravograd-Meža. Poroča se nam: Na tukajšnjem dravskem mostu so v petek 24. oktobra pasanti opazovali neko mlado žensko, ki se je počasi pomikala po dravskem mostu in ogledovala preko ograje dravske valove. Nenadoma je stopila na ograjo in se vrgla v močno deročo Dravo. Ko se je truplo spravilo na suho, se je dognalo, da je nesrečnica, ki si je v najlepši življenski dobi končala življenje, Zofija Čibron, soproga orožniškega narednika Jankota Čibrona iz Prevalj. Vzrok samomora dosejaj še ni pojasnjen.

Zg. Poljskava. V nedeljo dopoldne smo pokopali našega starega grajščinskega lovca. Bil je 72 let star ter uslužben kot lovec pri tukajšnjemu grajščaku skozi 35 let. Ker so mu v tej visoki starosti pešale moči, si ga je včasih rad privoščil kak kozareček. Tako se je tudi vračal minuli teden proti domu. Najbrže je isti dan pregloboko pogledal v kozarec in tako je, mesto da bi šel čez most, se obrnil k potoku, kjer so ga minuli petek našli. Njegova žepna ura je kazala na 8. uro zvečer. Revček je utonil.

Strnišče - Sv. Lovrenc. Zdi se nam, kakor bi se pomikala čez nas težka megla. Ne vemo, ali bo šla čez nas brez nesreče. Z nekako nervoznostjo vedno čakamo na »Narodnega Gospodarja« in z velikim hrepenenjem pričakujemo prihodnjih političnih no-

vic. Trdno smo prepričani, da bo zmagala poštna narodna stvar. Zato kličemo vsem onim, ki se zavdate narodne dolžnosti, da boste prihodnjic pri volitvah pripomogli do tega, da ne bo treba trati časa za vladno krizo, kot jo imamo skoro vsaki mesec in da se bo vršilo parlamentarno delo redno v korist naše ljubljene domovine.

Brezno. V tukajšnji konzum so vlomili dosedaj neznanzi zlikovci; oropali so vse prostore in tako povzročili konzumu škodo, ki znaša okoli 40.000 kron. Oblasti pridno zasledujejo vlomilce ter upajo, da se jim bode kmalu posrečilo izslediti te predrzne kaline.

Razno.

Umetniške razglednice naših jugoslovenskih »Velemož«. Umetniško založništvo »Ažbe« v Mariboru je izdalo drugo serijo (12 razglednic) jugoslovenskih velemož. Druga serija vsebuje reprodukcijo sledečih mož: Finžgar, Fr. Prešern, Anton Förster, Josip Stritar, Petar Zrinjski, Ivan Gundulić, Krsto Frankopan, vojvoda R. Mišić, Jovan Popović, Ljubomir Nenadović, Branko Radičević, Dosidej Obradović. Reprodukcije II. serije so izvršene v štirih barvah ter so krasno uspele. Priporočamo obenem tudi nakup Ažbetove »Adrijaserije«, kakor ljudskih razglednic z verzi in karikatur. — Naročila se naj pošljejo na Umetniški tiskarski zavod in založništvo »Ažbe« v Mariboru, Koroška cesta 39, Slovenija. Telefon inter. 446.

Bolečine? V obrazu? V udih? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid! Vi se boste čudili! Dobrodejen pri drgnjenju celega telesa in kot kosmetikum za kožo, zobe in negovanje ust! Veliko močnejši in boljši kakor francosko žganje ter čez 25 let priljubljen! S pakovanjem in poštno 6 dvojnate ali 2 specialne steklenice 62 dinarjev. Razpošilja: lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž 332, Hrvatsko.

Kino.

Grajski kino. Od petka 7. do 9. t. m. III. del »S Stanleyem skozi Afriko«. Od ponedeljka 10. do 12. t. m. veliki razkošni film v 6. činih »Hotel Potemkin«. Mestni kino predvaja od petka 7. do 10. t. m. velik ljubavni film v 5. činih »Izgubljena čast«. — Od torika 11. do 13. t. m. ljubavno-kriminalna drama v 5. činih »Smrt kot botra«.

Gospodarstvo.

Gnojjenje.

(Dalje).

Gnojšče si napravimo tako-le: Zemljo izkopljemo 60 cm globoko, širino pa vzamemo po potrebi. Nato moramo tla kakor tudi stene — katere morajo biti vsaj 80 cm nad zemljo — cementirati; ako pa ni cementa, moramo to narediti z dobro premešano ilovico. Tla morajo viseti proti gnojnični jami za 8 cm. Gnojnična jama naj bo 1 in pol m globoka, do 2 m široka, po potrebi pa dolga. Gnojnična jama stoji po navadi med gnojščem in prostorom za mešani gnoj. Biti mora cementirana ali zbita iz ilovice. Vsa gnojnica iz hlevov se mora stekati po zato pripravljenih žlebih v gnojnično jamo. Prostor za mešani gnoj mora biti napravljen ravno tako kakor gnojšče.

Ako imamo različen gnoj, moramo ga dobro premešati in enakomerno po gnojšču raztrositi in stlačiti. Najbolje je, če ga posujemo s sadro, to pa zato, da nam redilne snovi ne izhlapevajo. Ako pričenejo živalski ostanki gniti, zveže se dušik z vodikom ter tako nastane nov plin, katerega poznamo dobro po njegovem zbadajočem duhu in ki ga imenujemo amonjak. S trošenjem sadre pa mi to pre-

Je li osvoboditev bolečin vredna ene poizkušnje?

Potem se ne toži! temveč pokušaj: LEKARNARJA FELLERA ELSAFLUID. Imaš bolečine v obrazu? Na celem telesu? Muči li te revmatizem, glavobol? Zobobol? Ako si preobčutljiv proti mrzlemu zraku Ti bo trljanje z Elsafluidom olajšalo bolečine. Te okrepi in osvežilo. Znotraj za želodec, pri krčih, bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Mnogo izdatneje in bolje delujoče kot francosko žganje, najbolje sredstvo te vrste! Z zavajino in poštno vred stane:

1 paket s 6 dvojnate ali 2 specialnimi steklenicami 62 Din.
2 paketa s 6 dvojnate in 2 specialnimi steklenicami 96 Din.
3 paketa s 12 dvojnate in 2 specialnimi steklenicami 130 Din.
6 paketov s 12 dvojnate in 6 specialnimi steklenicami 240 Din.

Naročila naj se natančno naslove na:

EUGEN V. FELLER, LEKARNAR
v STUBICI DONJI, Elzatrž 332, Hrvatska.

Za dopolnitev paketa priporočamo se: ELSA-KROGLJICE, milo odvajalno sredstvo z dobrim uspehom, ELSA-RIBJE OLJE krepi slabe otroke in odrasle.

JOHAN

se dobi
v vseh specerijskih prodajalnah.

prečimo in tako lahko zapeljemo na njivo polno-vreden gnoj. Ako ni dežja, moramo polivati gnojščice vsaj 3—4-krat na teden. Posebno pa moramo paziti, da ne pridejo na gnojščice plevelna semena.

Gnojica je za nas velikega pomena, kajti ona ima že vse te tvarine, ki so že razstople ter so za hrano rastlinam potrebne. Ona je hitro delujoče gnojilo ter vpliva posebno na košato rast. Nikdar je ne smemo rabiti same, ker sama je premočna za travnike in njive. Mešati jo moramo vedno z vodo. Da iz gnojnice ne izpuhneva amonjak, jo moramo tudi potrositi večkrat s kako malo količino sadre (gipsa) ali pa z razredčeno žvepleno kislino.

Mešani gnoj obstoji iz različnih tvarin: iz človeških odpadkov, pepela, saj, cestnega blata, kuhinjskih odpadkov itd. Na dnu damo nekoliko prsti, potem vrsto človeških odpadkov, nato vrsto blata iz cest, vrsto pepela, vrsto saj in zopet od kraja. Mešati moramo te tvarine tako, da so lahko razstopne. Da se pa ta gnoj čimprej pregnije, ga moramo polivati z gnojnico. Tudi je dobro, večkrat ga prekopati. Tak gnoj je ponavadi za rabo šele potem, ko so vse tvarine razpadle in je postal prašnat in suh; tak gnoj posebno ugaja travnikom in detelji.

Toliko za pripravljanje domačega gnoja, sedaj pa še njegova uporaba: Domači gnoj je najboljši in najvažnejše gnojilo, ker ima v sebi vse potrebne rastlinske tvarine. Nov gnoj ugaja posebno takim rastlinam, katere zahtevajo košato rast, a star gnoj je najboljši za take rastline, ki delajo zrno, ker rabijo mnogo fosforove kisline. Mešani gnoj se pa rabi

po vsebini. Ako je mnogo človeških odpadkov pri-mešanih, je primeren za vsako gnojenje; drugače je boljši za travnike. Gnojica je hitro delujoče gnojilo, primerno za njive in travnike, samo večkrat jo je treba politi.

Mariborski tržni dan dne 31. oktobra 1924. Seno in slama. V sredo 29. okt. ni bilo ne sena in ne slame na trgu, v petek 31. okt. pa je bilo 6 vozov sena, katerega so prodajali po 62.50—75 Din za 100 kg. — Meso. Slaninarji so pripeljali 41 vozov svinjskega mesa na trg in so prodajali meso po 27.50—40, slanino po 35—37.50, drob po 20 Din; domači mesarji pa govedino po 23—25, teletino 25 do 32, svinjino 30—32 Din, klobase 30—50, preka-jeno meso 40—45, noge 15, loj 20, drob 8—15 Din za 1 kg. — Perutnine je bilo okoli 600 komadov. Med temi je bilo 50 puranov. Cene so bile kokošim in piščancem 15—65, gosem 80—120, racam 60—90, puranom pa 75—120 Din komad. — Krompir, zelenjava in sadje. To pot so kmetje pripeljali samo 54 vozov blaga v mesto ter so prodajali krompir po 10 Din mernik (7 in pol kg), glavnatu zelje 1—4 Din komad, čebulo 2—5 Din venec, salato po 25 para do 1.25 Din komad, luščen fižol 3—4 Din liter, kisló zelje 4, kisló repo 2 Din kg; maslo 40 do 45, kuhano 54 Din kg, mleko 3 Din, jabolka 2—4, hruške 3—12, grozdje 8—15 Din kg.

Lastnik: Konzorcij »Narodnega Gospodarja«. — Glavni in odgovorni urednik Ivan Pučel. — Tisk Ljudske tiskarne Maribor, Sodna ulica 20.

ODEJE

flanelske in šivane za postelje, odeje za delavce, odeje za konje, perje za pernice, žimo, afrik in cvilil za žimnice ter platno za prtiče kupite naj-ceneje v veletrgovini

R. STERMECKI

CELJE ŠT. 394

Trgovci en gros cene.

Cenik zastoj!

Edvard Peretič - krojač

Maribor, Vetrinjska ulica

se priporoča p. n. občinstvu za raznovrstno izdelavo oblek i. t. d.

Zaloga vseh vrst manufakturnega blaga, posteljno perje, posteljno perilo, odeje, koce, zimsko moško in žensko perilo itd. prodaja po nižani ceni tvrdka

Franjo Majer, Maribor, Glavni trg 9

I. Naveržnik Damski in modni salon
Maribor, Marijna ulica št. 24/I.

se priporoča p. n. damam za prvovrstno izdelavo angleških, francoskih kostumov, kakor raznih damskih oblek. Solidna postrežba in zmerna cena.

PERHAVEC & VALJAK, Maribor

Tovarna za izdelovanje likerjev, desertnih vin in sirupov, d. z. o. z.

Izdelujemo točasno:

Chartreuse	Vermouth
Benediktinec	Marsala
Alaš-kimovec	Marsaletta
Jajžji-konjak	Malinov sok
Vanilija	Punč
Grenčak (zelodčni liker)	Rum

Naši likerji, fina vina in sirupi so samo pristni, prvovrstni izdelki, iz najfinejših zelišč izdelani in prekašajo vsako tu- in inozemsko konkurenco **ZAHTEVAJTE NAŠ CENIK!**

V Narodnem domu pri novem gostilničarju Osetu je spet zbirališče Slovanov vseh strank. — Prvovrstna hrana in pijača — Vsi časopisi. — Sprejemajo se vsak dan novi abonenti na hrano. — Sobe za veselice, shode in sestanke itd.

„LUTKA“

tvornica otroških igračk

Maribor, Trubarjeva ul. 2

Pisarna: Vila Korotan. — Telefon 261.

PAVEL HERIČKO

LONČAR IN PEČAR

MARIBOR

TATTENBACHOVA ULICA 6

J. JEMEC, vrtnarstvo, Maribor, Razlagova ulica št. 11, se p. n. občinstvo toplo priporoča. — Najkulantneje cene. Solidno postrežbo.

Zobobola

ne pozna kdor neguje zobe z

„ITO“

Kar ne veš vprašaj

Univerzalni informativni biro

„ARGUS“

Knez Mihajlova 35. Telef. 6—25

Beograd

(Prehod Akademije nauka).

Ni Vam več potrebno

godrnjati radi draginje, ker sedaj lahko dobite vse vrste blaga za obleke in perilo pri tvrdki

J. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 13

po zelo znižani ceni

na pr. sukno po 60—, 70—, 90—, 100— Din itd., platno po Din 11—, 14—, 16—, 20— itd., izgotovljene srajce Din 44—, 50—, 56— itd., spodnje hlače po Din 32—, 34—, 40— itd. Izgotovlj. obleke, plašče in drugo za vsako ceno.

Uslužbenci pri pošti in železnici dobe blago tudi na obroke

„SANA“

TVORNICA ČOKOLADE

HOČE PRI MARIBORU

priporoča čokoladne izdelke vseh vrst.

Lepe božične kolekcije!

Najnižje cene!

Najcenejše

in najfinejše čevlje in nogavice kupite pri tvrdki:

ANICA TRAU,
Grajski trg št. 1

Otroške čevlje

in nogavice po izvanredno nizkih cenah!

Nabirajte prispevke za naš tiskovni sklad!

Senzacija in najnovejši izum je

TOPLODAR

brez peči, ki ogreva prostor brez kuriva. 150% prihranka premoga in drv! — Uspeh velikanski. — Nabavna cena malenkostna!

NIPIČ IN DRUG, DRUŽBA Z O. Z.

izdelovalnica galanterijskih predmetov in aparatov iz kovine

Maribor, Trubarjeva ulica št. 4

Telefon Interurban 82

Brzojavni naslov: Dunakup